Journal of Academic Surindra Rajabhat : Vol. 4 No. 2 (2026) : May- August : Article ID: e3145
วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ : ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (2569) : พฤษภาคม-สิงหาคม ISSN 2822-0870 (Print) ISSN 2822-0889 (Online)

การพัฒนาโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5

The Development of an Oral Expression of Opinion Program Using Local Literature for Grade 5 Students

สุริยาพร รอดสันเทียะ[1*], ฐิติรดา เปรมปรี[2], และ กิตตินันท์ พัฒภูเขียว[3]
Suriyaphon Rotsanthia[1], Thitirada Prampree[2], and Kittinan Phatphukhieo[3]
[1-3]มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ; Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand.
*Corresponding Author; e-mail : suriyaphon192003@gmail.com
DOI : 10.65205/jasrru.2026.e3145

Received : October 22, 2025; **Revised :** May 11, 2026; **Accepted :** May 21, 2026

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น 2) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนสุนทรวัฒนา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 22 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น 2) แบบประเมินคุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น และ 3) แบบประเมินทักษะการพูด สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านผลการวิเคราะห์คุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.73) 2) ด้านการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากวรรณกรรมท้องถิ่นพบว่ากลุ่มตัวอย่างผ่านการประเมินทักษะ การพูดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 85.59

คำสำคัญ (Keywords) : โปรแกรม; การพูดแสดงความคิดเห็น; วรรณกรรมท้องถิ่น

Abstract

The objectives of this research were: 1) to develop an oral expression of opinion skill development program using local literature; and 2) to enhance the oral expression of opinion skills of Grade 5 students participating in the program to meet the 80% proficiency criterion. The sample, selected through purposive sampling, consisted of 22 students from Grade 5/1 at Sunthornwattana School, Chaiyaphum Province. The research instruments included: 1) the oral expression of opinion skill development program using local literature; 2) a quality assessment form for the developed program; and 3) an oral skill assessment form. Data were analyzed using percentage and mean.

The research findings revealed that: 1) the overall quality of the oral expression of opinion skill development program using local literature was appropriate at the highest level ($\bar{x}$ = 4.73) ; and 2) regarding the development of oral expression of opinion skills among Grade 5 students

Citation : Prampree., P., Rotsanthia., S., & Phatphukhieo., K. (2026). The Development of an Oral Expression of Opinion Program Using Local Literature for Grade 5 Students. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3145. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

using local literature, the sample passed the oral skill assessment with a score of 85.59%, which exceeded the established criterion.

Keywords : Program; Oral Expression of Opinion; Local Literature

บทนำ (Introduction)

ภาษาไทยนับเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารของคนไทย ครอบคลุมทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ) โดยเฉพาะในด้านการคิดวิเคราะห์ซึ่งสัมพันธ์อย่างลึกซึ้งกับการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล การส่งเสริมให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสมจึงเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ภาษาไทยไม่เพียงแต่ใช้ในการสื่อสารเท่านั้น หากยังเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ค่านิยม และอัตลักษณ์ของชาติผ่านวรรณกรรมอันทรงคุณค่า การพัฒนาเนื้อหาภาษาไทยให้ทันยุคสมัยจึงเป็นภารกิจสำคัญ ที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกับสังคมในบริบทปัจจุบัน

การนำโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนจึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาทักษะทางภาษา ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์เลือกใช้กลวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่น เป็นการแก้ปัญหา และการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เชื่อมโยงกับตัวชี้วัดด้านการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน สนับสนุนการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความรักความภูมิใจในวัฒนธรรม ทางภาษา ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ในโรงเรียนและวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น การพูดเป็นทักษะพื้นฐานของมนุษย์ แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่านักเรียนระดับประถมศึกษาจำนวนมากยังขาดความมั่นใจในการพูดแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะเมื่อต้องแสดงออกต่อหน้าผู้อื่น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทั้งในด้านความคิด การสื่อสาร และพัฒนาการทางสังคม พื้นที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสุนทรวัฒนา จังหวัดชัยภูมิ พบว่านักเรียนยังมีข้อจำกัดในการถ่ายทอดความคิดเห็นอย่างชัดเจน จึงจำเป็นต้องมีแนวทางหรือรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยที่ผ่านมา พัชลินจ์ จีนนุ่น (2563) ที่ระบุว่าการบูรณาการวรรณกรรมท้องถิ่นในกระบวนการเรียนรู้สามารถช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยในครั้งนี้ยึดหลักแนวคิดการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ (Constructivism) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ผ่านประสบการณ์ตรง โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อกลางในการฝึกฝนทักษะการพูด ซึ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล อีกทั้งยังเชื่อมโยงกับแนวคิดเรื่องทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) ซึ่งถือเป็นทักษะสำคัญของผู้เรียนในยุคใหม่ โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นจึงถูกออกแบบมาให้มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน มีความเหมาะสมกับช่วงวัย และสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนในพื้นที่

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น โดยคัดเลือกเรื่องเมขลา – รามสูร, หลวิชัย – คาวี และองคุลีมาล มาใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โปรแกรมดังกล่าวออกแบบให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ฝึกการคิดเป็นลำดับขั้น และแสดงออกทางความคิดได้อย่างมั่นใจ สู่คำถาม

Citation : ฐิติรดา เปรมปรี, กิตตินันท์ พัฒภูเขียว, และ สุริยาพร รอดสันเทียะ. (2569). การพัฒนาโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3145.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

การวิจัยสำคัญที่ว่า การใช้โปรแกรมดังกล่าวจะสามารถพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อสร้างโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น
2. เพื่อพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อศึกษาการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น เทียบกับเกณฑ์

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

ตามแนวคิดของ ศุภณัฐ สังขะรักษ์ (2561) กล่าวว่า การพูดแสดงความคิดเห็นเป็นทักษะสำคัญในการสื่อสารที่ต้องอาศัยเหตุผล ความชัดเจน และความเหมาะสมตามกาลเทศะ การพูดถือเป็นทักษะสำคัญที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารกันในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการ พูดแสดงความคิดเห็น ซึ่งไม่ใช่แค่การพูดตามอารมณ์หรือพูดให้รู้ว่าคิดอะไรเท่านั้น แต่ต้องเป็นการพูดอย่างมีเหตุผล ชัดเจน และสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้เข้าใจหรือเห็นด้วยกับมุมมองของเราได้การพูดแสดงความคิดเห็น หมายถึง การแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยต้องมีความสอดคล้องกับประเด็นที่พูด และสนับสนุนด้วยเหตุผลที่เหมาะสม ผู้พูดอาจแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางวิชาการ สังคม หรือเศรษฐกิจก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเล็กหรือเรื่องใหญ่ หากมีการพูดออกมาอย่างมีหลักการ ย่อมสร้างผลกระทบที่ดีต่อผู้ฟังและสังคมโดยรวม

นอกจากนี้ การพูดแสดงความคิดเห็นยังสามารถเกิดขึ้นได้ในหลากหลายสถานการณ์ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุยส่วนตัว การแสดงความเห็นต่อหน้ากลุ่มคน หรือแม้แต่ในเวทีทางวิชาการ เช่น การประชุม การสัมมนา การบรรยาย หรือการอภิปราย ซึ่งผู้พูดควรคำนึงถึงกาลเทศะ ความเหมาะสม และระดับความเป็นทางการของการพูดด้วยสิ่งสำคัญที่สุดในการพูดแสดงความคิดเห็น คือ การใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ และควรมีเจตนาเพื่อสร้างความเข้าใจ ไม่ใช่สร้างความขัดแย้ง หากสามารถทำได้เช่นนี้ การพูดแสดงความคิดเห็นก็จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการสื่อสาร สร้างความเข้าใจระหว่างบุคคล และส่งเสริมสังคมให้น่าอยู่ยิ่งขึ้น

ประเภทของการพูดแสดงความคิดเห็น การพูดแสดงความคิดเห็นเป็นอีกหนึ่งทักษะสำคัญที่ช่วยให้ผู้พูดสามารถสื่อสารความคิด ความรู้สึก หรือทัศนคติของตนเองออกมาได้อย่างชัดเจน มีเหตุผล และน่าเชื่อถือ นอกจากจะสะท้อนความสามารถทางความคิดของผู้พูดแล้ว ยังมีบทบาทในการสร้างความเข้าใจระหว่างบุคคลหรือในสังคมอีกด้วยโดยทั่วไป การพูดแสดงความคิดเห็นสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท แต่ถ้าจัดตามลักษณะของเนื้อหา เราสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภทหลัก ๆ ดังนี้

1. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงสนับสนุน การแสดงความคิดเห็นในลักษณะนี้คือการที่ผู้พูดแสดงความเห็นด้วยหรือเห็นพ้องกับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งมักเกิดขึ้นเมื่อตรวจสอบแล้วว่าความคิดเห็นนั้นมีประโยชน์ มีสาระ และสอดคล้องกับความจริง เช่น การสนับสนุนแนวคิดที่ช่วยพัฒนาองค์กร หรือความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมผู้พูดควรแสดงเหตุผลที่ตนเห็นด้วยอย่างชัดเจน เพื่อให้การสนับสนุนของตนนั้นมีน้ำหนักและช่วยเสริมให้ความคิดเห็นเดิมน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

2. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้ง ในบางกรณี ผู้พูดอาจมีมุมมองหรือแนวคิดที่แตกต่างจากผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นในเชิงขัดแย้งจึงเป็นการนำเสนอความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกัน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติในสังคมที่เปิดกว้างทางความคิด

Citation : Prampree., P., Rotsanthia., S., & Phatphukhieo., K. (2026). The Development of an Oral Expression of Opinion Program Using Local Literature for Grade 5 Students. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3145. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

3. การพูดแสดงความคิดเห็นในเชิงวิจารณ์การพูดในเชิงวิจารณ์ คือการวิเคราะห์หรือประเมินบางสิ่งบางอย่าง โดยอาจเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ แต่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นกลางและเหตุผล ไม่ใช่พูดตามอารมณ์หรืออคติ

4. การพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อนำเสนอความคิดใหม่ การพูดในลักษณะนี้เกิดขึ้นเมื่อผู้พูดมีแนวคิดของตนเองที่ต่างจากแนวคิดเดิม และต้องการนำเสนอทางเลือกใหม่ที่อาจจะดีกว่าหรือเหมาะสมกว่าสำหรับสถานการณ์นั้น ๆ จุดเด่นของการพูดประเภทนี้คือการเสนอสิ่งใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์ และอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีการใช้ภาษาในการพูดแสดงความคิดเห็น

ตามแนวคิดของ ศุภณัฐ สังขะรักษ์ (2561) กล่าวว่า การพูดแสดงความคิดเห็นเป็นทักษะที่ไม่เพียงแต่สะท้อนความคิดและมุมมองของผู้พูดเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงระดับความรู้ ความเข้าใจ และการใช้ภาษาของแต่ละคนด้วย เพราะไม่ว่าจะมีความคิดเห็นที่ดีแค่ไหน หากไม่สามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสม ก็อาจทำให้ผู้อื่นไม่เข้าใจหรือไม่ยอมรับความคิดเห็นนั้นได้

การใช้ภาษาในการพูดแสดงความคิดเห็นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ผู้พูดควรเรียนรู้วิธีใช้คำพูดอย่างเหมาะสม ชัดเจน และสุภาพ เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ และสร้างความเข้าใจที่ดีแก่ผู้ฟัง ซึ่งสามารถสรุปหลักการใช้ภาษาในการพูดแสดงความคิดเห็นได้ดังนี้

1. ใช้ถ้อยคำให้กระชับและชัดเจน การแสดงความคิดเห็นที่ดีควรใช้ถ้อยคำที่กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ และมีความหมายชัดเจน โดยเนื้อหาควรถูกเรียบเรียงอย่างเป็นลำดับ ไม่วกไปวนมา เพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจง่าย และไม่รู้สึกสับสนในประเด็นที่พูด

2. ใช้ภาษาที่เหมาะกับลักษณะของการแสดงความคิดเห็น การพูดแสดงความคิดเห็นควรใช้ถ้อยคำที่แสดงออกว่าเป็นความคิดของผู้พูด เช่น การใช้คำว่า “ผมคิดว่า...”, “ดิฉันเห็นว่า...”, “เราขอเสนอว่า...” หรือ “ที่ประชุมมีมติว่า...” ซึ่งถ้อยคำเหล่านี้ช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจว่ากำลังรับฟังความคิดเห็น ไม่ใช่คำสั่งหรือข้อเท็จจริงที่ปฏิเสธไม่ได้

3. ใช้คำบ่งชี้ความไม่แน่นอนหรือเปิดโอกาสให้ถกเถียง ในบางครั้ง ผู้พูดอาจยังไม่แน่ใจในข้อมูล หรือไม่ต้องการปิดกั้นความคิดเห็นของผู้อื่น จึงควรใช้คำหรือกลุ่มคำที่สื่อถึงความเป็นไปได้ เช่น “อาจจะ”, “น่าจะ”, “คงจะ”, หรือ “ควร” ซึ่งช่วยให้คำพูดดูนุ่มนวล และเปิดกว้างต่อการรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย

4. ใช้ถ้อยคำเชิงสร้างสรรค์ การแสดงความคิดเห็นไม่ควรใช้คำพูดที่ประชดประชัน เสียดสี หรือมีเจตนาโจมตีผู้อื่น แต่ควรใช้ภาษาที่ให้เกียรติผู้ฟัง และมีเจตนาเพื่อสร้างสรรค์ เช่น เสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ สร้างแรงบันดาลใจ หรือกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงอย่างสุภาพ

5. มีมารยาทในการใช้ภาษา นอกจากการเลือกใช้คำที่เหมาะสมแล้ว ผู้พูดยังควรมี มารยาทในการพูด ไม่ใช้คำหยาบ คำด่า หรือคำสบถ รวมถึงควรรักษาน้ำเสียงให้นุ่มนวล สีหน้าและท่าทางสุภาพ พร้อมทั้งเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างให้เกียรติ

วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นงานเขียนหรืองานเล่าที่เกิดขึ้นภายในชุมชนหนึ่ง ๆ โดยมีเนื้อหาที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ ความคิด และวัฒนธรรมของคนในท้องถิ่นนั้นอย่างชัดเจน ผู้ที่สร้างสรรค์วรรณกรรมเหล่านี้มักเป็นคนในชุมชนเอง ซึ่งมีความเข้าใจในชีวิตและสภาพสังคมของพื้นที่ตน
วรรณกรรมท้องถิ่นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่

1. มุขปาฐะ คือ วรรณกรรมที่ถ่ายทอดด้วยการพูด การเล่าปากต่อปาก เช่น นิทานพื้นบ้าน ตำนาน เพลงพื้นเมือง

Citation : ฐิติรดา เปรมปรี, กิตตินันท์ พัฒภูเขียว, และ สุริยาพร รอดสันเทียะ. (2569). การพัฒนาโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3145.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

2. ลายลักษณ์ คือ วรรณกรรมที่มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น หนังสือคำสอน บทกวี พงศาวดาร หรือวรรณคดีท้องถิ่น

การจะพิจารณาว่างานวรรณกรรมชิ้นหนึ่งเป็นของท้องถิ่นใดนั้น ต้องพิจารณาจากภาษาที่ใช้ ตัวอักษรที่ปรากฏ รูปแบบคำประพันธ์ รวมถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของพื้นที่ เช่น ประเพณี การแต่งกาย ความเชื่อ หรือการละเล่นต่าง ๆ

ตามแนวคิดของ พัชลินจ์ จีนนุ่น (2563) วรรณกรรมท้องถิ่นมีคุณค่าทั้งด้านภาษา สังคม วัฒนธรรม และการศึกษา ซึ่งสามารถนำมาใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ วรรณกรรมท้องถิ่นในภาคเหนือ อีสาน และภาคกลาง เป็นส่วนสำคัญที่สะท้อนวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเชื่อของคนในแต่ละภูมิภาค นักวิจัยได้พัฒนาการศึกษาวรรณกรรมท้องถิ่นออกเป็น 2 แนวทางหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบของวรรณกรรม เช่น ตัวละคร เนื้อหา และกลวิธีการเขียน กับการใช้แนวคิดหรือทฤษฎีต่าง ๆ มาช่วยอธิบายตัวบท เช่น แนวคิดทางคติชน อัตลักษณ์ และวาทกรรม การศึกษาในเชิงองค์ประกอบตัวบทเป็นแนวทางที่ได้รับความนิยมมากที่สุด โดยเน้นการวิเคราะห์ภาษา เนื้อหา และกลวิธี พบผลงานวิจัยในกลุ่มนี้ถึง 82 เรื่อง รองลงมาคือการศึกษาวรรณกรรมเชิงสังคม เช่น วิถีชีวิต ประเพณี และปัญหาสังคมจำนวน 49 เรื่อง และการศึกษาพุทธปรัชญา คุณธรรม และจริยธรรม จำนวน 43 เรื่อง ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับแนวคิดจากพระพุทธศาสนา เช่น ความพอเพียง และความเมตตา นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาคติชนเปรียบเทียบวรรณกรรม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม การศึกษาเชิงภาษาศาสตร์ และการประยุกต์ใช้วรรณกรรมในสังคมหรือการเรียนการสอน รวมถึงการนำแนวคิดหลังสมัยใหม่มาใช้ เช่น การวิเคราะห์วาทกรรมและอัตลักษณ์ ซึ่งกำลังได้รับความสนใจมากขึ้นในกลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คุณค่าของวรรณกรรมท้องถิ่นต่อสังคมและวัฒนธรรม วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ และความคิดของคนในแต่ละท้องถิ่น ไม่เพียงแต่เป็นสื่อที่สร้างความบันเทิง แต่ยังมีคุณค่าหลายด้านที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาสังคม ดังนี้

1. คุณค่าด้านจริยธรรมและความประพฤติ

วรรณกรรมท้องถิ่นช่วยรักษาแบบแผนการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมที่ดีงามตามประเพณีและกฎเกณฑ์ของสังคม เช่น การสอนให้รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดีและชั่ว ผ่านคำสอน คำพังเพย หรือผญา

2. คุณค่าด้านสุนทรียศาสตร์

วรรณกรรมท้องถิ่นเต็มไปด้วยความงดงามของภาษาและถ้อยคำ เช่น การใช้สัมผัส การลำดับจังหวะที่ไพเราะ เมื่ออ่านหรือฟังจึงเกิดความรู้สึกดี มีจินตนาการ และความประทับใจในความงามของภาษา

3. คุณค่าทางศาสนา

วรรณกรรมเหล่านี้เป็นสื่อที่ถ่ายทอดหลักคำสอนและปรัชญาทางศาสนา ช่วยให้ผู้คนมีแนวทางในการดำเนินชีวิต มีจิตใจมั่นคงและยึดถือคุณธรรม เช่น นิทานชาดก หรือมหาชาติชาดก

4. คุณค่าด้านการศึกษา

นอกจากความบันเทิง วรรณกรรมท้องถิ่นยังให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตของชุมชน ช่วยให้ผู้คนเข้าใจรากเหง้าของตนเองมากขึ้น

5. คุณค่าทางภาษา

วรรณกรรมท้องถิ่นแสดงถึงความสละสลวยและวิวัฒนาการของภาษาพื้นถิ่น เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมภาษาที่ควรได้รับการอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป

6. คุณค่าด้านเศรษฐกิจ

Citation : Prampree., P., Rotsanthia., S., & Phatphukhieo., K. (2026). The Development of an Oral Expression of Opinion Program Using Local Literature for Grade 5 Students. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3145. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

บางประเภทของวรรณกรรมท้องถิ่น เช่น คำสอนและนิทาน ให้ความรู้เรื่องการใช้จ่ายอย่างประหยัด การเก็บออม หรือวิธีหารายได้ นอกจากนี้ตำรายาและตำราพิธีกรรมยังช่วยส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้แก่ผู้สนใจศึกษา

7. คุณค่าด้านสังคม

วรรณกรรมท้องถิ่นช่วยปลูกฝังค่านิยมเรื่องความสามัคคี การช่วยเหลือกัน และการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคม ผ่านเรื่องราวที่สอนให้รู้จักความรับผิดชอบและความเมตตาต่อเพื่อนร่วมชุมชน

8. คุณค่าด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี

วรรณกรรมประเภทตำนานหรือนิทานพื้นบ้านเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการเรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และวัตถุโบราณของแต่ละท้องถิ่น

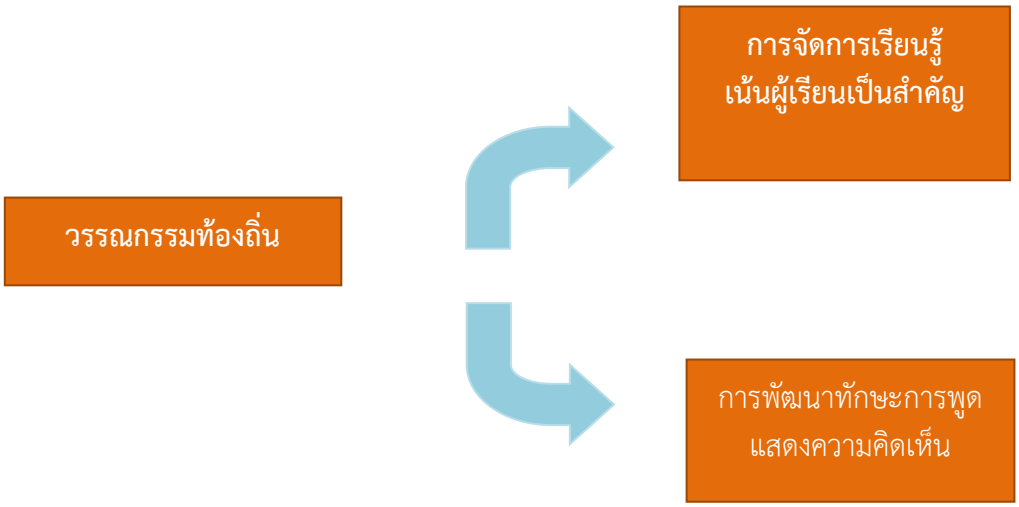
9. คุณค่าด้านจิตใจ

วรรณกรรมช่วยสร้างความเพลิดเพลินและความสุขใจ เป็นเครื่องมือคลายเครียดและเสริมสร้างกำลังใจให้กับผู้อ่านหรือผู้ฟัง

10. คุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอย

วรรณกรรมบางประเภทมีประโยชน์ในเชิงปฏิบัติ เช่น ตำรารักษาโรค หรือบทสวดในพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนในชุมชนดำเนินชีวิตได้สะดวกขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย ที่ค้นพบจากการศึกษางานวิจัยนี้มุ่งสร้างและพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อหลัก ได้แก่ เมขลา-รามสูร, หลวิชัย–คาวี และองคุลีมาล ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถยกระดับทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนสามารถผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 80) อย่างครบถ้วน องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ได้แก่ การใช้วรรณกรรมพื้นบ้านเป็นฐานในการพัฒนาทักษะภาษาและการคิดวิเคราะห์การออกแบบกิจกรรมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการสร้างแนวทางจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการความรู้

Citation : ฐิติรดา เปรมปรี, กิตตินันท์ พัฒภูเขียว, และ สุริยาพร รอดสันเทียะ. (2569). การพัฒนาโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3145.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

ท้องถิ่นให้เข้ากับการเรียนรู้เชิงทักษะอย่างเหมาะสม ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาในวิชาภาษาไทยหรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลัง (One Group Pretest-Posttest Design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโปรแกรมและวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผ่านการใช้วรรณกรรมท้องถิ่นเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ เรื่องเมขลา-รามสูร, หลวิชัย–คาวี และองคุลีมาล ซึ่งเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นที่สะท้อนวิถีชีวิต ความเชื่อ ภาษา และวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น อีกทั้งมีเนื้อหาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ อภิปราย และแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โรงเรียนสุนทรวัฒนา ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 6 ห้องเรียน

2) กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ของโรงเรียนสุนทรวัฒนา จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 22 โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา -รามสูร, หลวิชัย – คาวี และองคุลีมาล จำนวน 6 ชั่วโมง

2.2 แบบประเมินคุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น แบบประเมินทักษะการพูดจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา-รามสูร, หลวิชัย–คาวี และองคุลีมาล ในรูปแบบการฟังจากคลิปวิดีโอ

2.3 แบบประเมินทักษะการพูดจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา-รามสูร, หลวิชัย–คาวี และองคุลีมาล ในรูปแบบการฟังจากคลิปวิดีโอ

การสร้างและการหาคุณภาพของโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น จากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา - รามสูร, หลวิชัย – คาวี และองคุลีมาล จำนวน 6 ชั่วโมง ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เมขลา - รามสูร, หลวิชัย - คาวี และองคุลีมาล ซึ่งเป็นเนื้อเรื่องที่ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เรื่อง นิทานพื้นบ้าน (วิเชียร เกษประทุม, 2543 หน้า 217 - 231) เพื่อพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการคัดเลือกวรรณกรรมท้องถิ่น โดยเลือกวรรณกรรมที่มีเนื้อหาส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็น อีกทั้งต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และสะท้อนคุณค่าทางวัฒนธรรม ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น

Citation : Prampree., P., Rotsanthia., S., & Phatphukhieo., K. (2026). The Development of an Oral Expression of Opinion Program Using Local Literature for Grade 5 Students. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3145. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

2) ออกแบบโปรแกรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งการจัดการเรียนรู้เป็น 6 คาบ คาบละ 2 ชั่วโมง

จากเกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงคัดเลือกนิทานพื้นบ้าน จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่

เรื่องเมขลา–รามสูร

เรื่องหลวิชัย–คาวี

เรื่ององคุลิมาล

เพื่อนำมาใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น โดยแบ่งการจัดการเรียนรู้เป็น 6 คาบ คาบละ 2 ชั่วโมง ดังนี้

คาบที่ 1–2 เรื่องเมขลา–รามสูร

คาบที่ 3–4 เรื่องหลวิชัย–คาวี

คาบที่ 5–6 เรื่ององคุลิมาล

3) นำโปรแกรมที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้สูตร IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 65) ตรวจสอบความเชื่อมั่นในเรื่องความสอดคล้องจุดประสงค์ เนื้อหา และการประเมินผลแล้วให้ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

4) นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 23 คน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

5) ผู้วิจัยดำเนินการใช้โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น ใช้เวลาในการทดลอง ทั้งหมด 6 คาบเรียน

การสร้างและการหาคุณภาพของแบบประเมินคุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น แบบประเมินทักษะการพูดจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา-รามสูร, หลวิชัย–คาวี และองคุลีมาล ในรูปแบบการฟังจากคลิปวิดีโอ ดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น เพื่อพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2) ผู้วิจัยศึกษาแบบประเมินโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินและปรับปรุงเพื่อนำไปทดลอง

3) ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 103)

4) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 65) โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 0.5–1.00 จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เครื่องมือมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร ได้แก่ ทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการใช้เหตุผล ความชัดเจนในการสื่อสาร และความเหมาะสมของภาษา ตามที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์ของงานวิจัย

5) นำแบบประเมินโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

Citation : ฐิติรดา เปรมปรี, กิตตินันท์ พัฒภูเขียว, และ สุริยาพร รอดสันเทียะ. (2569). การพัฒนาโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3145.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

6) นำผลการทดลองโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนโดยคิดเป็นค่าร้อยละ จากสูตรของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 101) และค่าเฉลี่ย จากสูตรของ ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ (2546, หน้า 156) เครื่องมือประเมินคุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น

การสร้างและการหาคุณภาพของแบบประเมินทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยศึกษา ตำรา และงานวิจัย แบบประเมินทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นให้สอดคล้องกับนิยามคำศัพท์ เฉพาะและการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา - รามสูร, หลวิชัย - คาวี และองคุลีมาล ที่ได้จากแบบประเมินเพื่อสร้างแบบประเมินโดยข้อคำถาม จากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา - รามสูร, หลวิชัย - คาวี และองคุลีมาล ให้ผู้ตอบพูดแสดงความคิดเห็นออกมาจากวรรณกรรมเรื่องดังกล่าว

2) ผู้วิจัยศึกษาตัวอย่างแบบประเมินทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นและปรับปรุงเพื่อใช้ในการทดลองต่อไป

3) ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการศึกษา โดยใช้เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบรูบริก (Scoring Rubric)

4) นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 ท่าน หาความเที่ยงตรง (ค่า IOC) ตั้งแต่ 0.5 -1.00 โดยใช้สูตร IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 65) ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามที่ผู้วิจัยกำหนด เกณฑ์พิจารณาคะแนน และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

5) นำแบบประเมินทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น นำไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 22 คน

2. ดำเนินการทดสอบทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โรงเรียนสุนทรวัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ โดยใช้แบบประเมินการพูดแสดงความคิดเห็นให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ต้องการศึกษาใช้เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น สร้างแบบประเมินความสามารถในการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบิกสกอร์ (Rubric Scoring)

Citation : Prampree., P., Rotsanthia., S., & Phatphukhieo., K. (2026). The Development of an Oral Expression of Opinion Program Using Local Literature for Grade 5 Students. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3145. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์คุณภาพของโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา - รามสูร, หลวิชัย - คาวี และองคุลีมาล โดยคิดเป็นค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

2. การพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น โดยวิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ด้านผลการวิเคราะห์คุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา - รามสูร, หลวิชัย – คาวี และองคุลีมาล ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}$ = 4.73) ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ข้อที่	รายการประเมินคุณภาพ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.	ชื่อโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นมีความน่าสนใจ	4.33	0.58	มาก
2.	โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
3.	โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นมีความเหมาะสามารถนำผู้เรียนไปสู่การมีทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นได้	4.67	0.58	มากที่สุด
4.	มีการประเมินผลตามสภาพจริงและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็น	4.67	0.58	มากที่สุด
5.	โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นช่วยส่งเสริมทักษะการพูดให้แก่ผู้เรียนได้จริง	5.00	0.00	มากที่สุด
	เฉลี่ย/สรุปผล	4.73	0.32	มากที่สุด

2. ด้านการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 จากวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่องเมขลา - รามสูร, หลวิชัย – คาวี และองคุลีมาล ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น มีคะแนนความสามารถในการพูดแสดงความคิดเห็นจากโปรแกรมพัฒนาการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นทั้ง 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 85.59 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 17.12) ผลปรากฏดังตารางที่ 2

Citation : ฐิติรดา เปรมปรี, กิตตินันท์ พัฒภูเขียว, และ สุริยาพร รอดสันเทียะ. (2569). การพัฒนาโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3145.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

ตารางที่ 2 แสดงสรุปผลการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการใช้วรรณกรรมท้องถิ่น ที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการประเมินทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น			
เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่น	$\bar{x}$	**ร้อยละ**	**ผลการประเมิน**
1. เมขลา – รามสูร	16.45	82.27	ดีมาก
2. หลวิชัย – คาวี	16.91	84.5	ดีมาก
3. องคุลีมาล	18	90	ดีมาก
สรุปผล	17.12	85.59	ดีมาก

จากตารางที่ 2 จากตารางสรุปผลการทดลองการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เข้าร่วมโปรแกรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) มีความสามารถในการพูดแสดงความคิดเห็นคิดเป็นร้อยละ 85.59 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.12 คะแนน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 ทุกเรื่องที่ศึกษาประกอบด้วยเรื่อง องคุลีมาล ที่มีผลการพัฒนาสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 18 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาคือเรื่อง หลวิชัย – คาวี มีค่าเฉลี่ย 16.91 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.5 และเรื่อง เมขลา – รามสูร มีค่าเฉลี่ย 16.45 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 82.27 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นอย่างก้าวหน้า และสามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิเคราะห์คุณภาพโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น

1) การออกแบบโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่น (เมขลา - รามสูร, หลวิชัย – คาวี, และองคุลีมาล) ได้รับการประเมินจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คน พบว่าโปรแกรมโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับดีมาก โดยค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.73 ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และการส่งเสริมทักษะการพูด (ค่าเฉลี่ย = 5.00) แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมมีความเหมาะสมในการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียน โดยเฉพาะในด้านการประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุวพร อังกุลดี , ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์, และสุจินต์ วิศวธีรานนท์ (2563, หน้า 1-18) ที่พบว่า การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมจะช่วยพัฒนาทักษะการพูดและทัศนคติที่ดีต่อการพูดได้

2) ด้านการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนผลการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าโปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นทั้งสามเรื่อง (เมขลา-รามสูร, หลวิชัย – คาวี, และองคุลีมาล) สามารถช่วยพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยคะแนนเฉลี่ยทั้งหมดคือ 85.59% ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 80% แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในเรื่องขององคุลีมาล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถทดสอบผ่านเกณฑ์ได้ถึง 90% ซึ่ง

Citation : Prampree., P., Rotsanthia., S., & Phatphukhieo., K. (2026). The Development of an Oral Expression of Opinion Program Using Local Literature for Grade 5 Students. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3145. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

แสดงถึงพัฒนาการที่ดีของทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ฟารดา วิเชียรศรี, และสิทธิพล อาจอินทร์ (2556, หน้า 1-18) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติจริง จะช่วยเพิ่มทักษะทางภาษาและความสนใจในการเรียนรู้ได้

2) ผลการพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า โปรแกรมพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นจากวรรณกรรมท้องถิ่นทั้งสามเรื่อง (เมขลา-รามสูร, หลวิชัย–คาวี และองคุลีมาล) สามารถพัฒนาทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นของผู้เรียนได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ 85.59 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 80 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่อง พบว่า “เรื่ององคุลีมาล” มีผลคะแนนสูงที่สุด (ร้อยละ 90) อาจเนื่องมาจากเนื้อเรื่องมีความชัดเจนเข้าใจง่าย และมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวละครจากความชั่วไปสู่ความดี ซึ่งเป็นประเด็นที่ใกล้ตัวด้านคุณธรรมและจริยธรรมของผู้เรียน ทำให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ในเรื่องกับความคิดเห็นของตนเองได้ง่าย ส่งผลให้เกิดการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลมากขึ้น และเรื่ององคุลีมาลยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายในประเด็นเชิงศีลธรรม เช่น การให้อภัย การกลับตัวเป็นคนดี และผลของการกระทำ ซึ่งเป็นประเด็นที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์และการแสดงความคิดเห็นได้ดีกว่าเรื่องอื่น จึงส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ฟารดา วิเชียรศรี, และสิทธิพล อาจอินทร์ (2556, หน้า 1-18) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติจริง จะช่วยเพิ่มทักษะทางภาษาและความสนใจในการเรียนรู้ได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ผู้วิจัยเสนอข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้ดี ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจวิธีการสอนและขั้นตอนการสอน

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นได้ครูควรเข้าใจความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและทดลองเกี่ยวกับการพูดแสดงความคิดเห็นกับผู้เรียนระดับอื่น ๆ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ว่ามีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นหรือไม่

2.2 ควรนำรูปแบบการพัฒนาการพูดแสดงความคิดเห็นไปใช้พัฒนาแบบฝึกในการสอนด้วยวิธีอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

กฤธยากาญจน์ โตพิทักษ์. (ม.ป.ป.). การสร้างแบบประเมินรูปแบบรูบิกสกอร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิเคราะห์ข้อมูล.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

_____. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ผ่องศีรวาณิชย์ศุภวงศ์. (2546). *เอกสารคำสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

Citation : ฐิติรดา เปรมปรี, กิตตินันท์ พัฒภูเขียว, และ สุริยาพร รอดสันเทียะ. (2569). การพัฒนาโปรแกรมการพูดแสดงความคิดเห็นโดยใช้วรรณกรรมท้องถิ่นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3145.
https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145

พัฒนา พรหมณี, และคนอื่น ๆ. (2563). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน.

ไพรฑูรย์ โพธิสาร. (ม.ป.ป.). การสร้างแบบประเมินรูปแบบลิเคิร์ท.

ฟารดา วิเชียรศรี, และสิทธิพล อาจอินทร์. (2556). การพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงบวกและความสามารถในการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ประสบการณ์เป็นฐาน (EBL) ร่วมกับแนวคิด TPACK Model. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 10*(2), 1-18**.**

วิเชียร เกษประทุม. (2543). *นิทานพื้นบ้าน.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

สุปราณี ขาวเหลือง, และคนอื่น ๆ. (2567). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกิจกรรมเป็นฐานร่วมกับเทคนิค ที.เอ.ไอ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.

สุวพร อังกุลดี, ธนรัชฏ์ ศิริสวัสดิ์, และสุจินต์ วิศวธีรานนท์. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสาศึกษาศาสตร์ มสธ, 13*(1), 1-18.

Citation : Prampree., P., Rotsanthia., S., & Phatphukhieo., K. (2026). The Development of an Oral Expression of Opinion Program Using Local Literature for Grade 5 Students. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3145. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3145